

VEDTEKTER LEGEORDNINGEN

Offentlig tjenestepensjon

i

**Pensjonskassen for
helseforetak i
hovedstadsområdet**

Gjeldende fra [ ]

§ 1 Legeordningens formål og organisasjon	4
§ 2 Legeordningens omfang	5
§ 3 Unntatt fra medlemskap.....	7
§ 4 Pensjonsgrunnlaget.....	7
§ 5 Medlemstid	8
§ 6 Aldersgrense	9
§ 7 Alderspensjon.....	9
§ 8 Attføringspensjon/uførepensjon	12
§ 9 Ektefellepensjon (enkepensjon eller enkemannspensjon).....	14
§ 10 Barnpensjon	16
§ 11 Avtalefestet pensjon (AFP)	16
§ 12 Fratreden før aldersgrensen. Oppsatt pensjon. Fortsettelse av premiebetaling	19
§ 13 Premier og premiebetaling.....	21
§ 14 Utbetaling, tilbakekreving og krav om folketrygdytelse.....	22
§ 15 Anke	23
§ 16 Endring av vedtektene	23

§ 1 Legeordningens formål og organisasjon

§ 1–1 Om ordningen

Legeordningen ble opprettet 1. januar 2014 ved flytting av pensjonsordningen for sykehusleger i KLP, samt overføring av alle leger som per 1. januar 2014 var ansatt i Forsikringstaker og medlem av pensjonsordning i Akershus fylkeskommunale pensjonskasse ("AFPK") eller Vestre Viken Pensjonskasse ("VVP").

Rettigheter og forpliktelser knyttet til Pensjonsordningen for sykehusleger i KLP og leger som var / har vært medlemmer i henholdsvis pensjonsordningen i AFPK og VVPK er overført til Legeordningen.

§ 1–2 Overføring av rettigheter

For leger som ved Legeordningens opprettelse ble overført fra medlemskap i pensjonsordningen for sykehusleger i KLP og pensjonsordningene i AFPK og VVPK er de pensjonsrettigheter som vedkommende hadde opparbeidet ved overføringstidspunktet, overført til Legeordningen.

Arbeidsgiver er ansvarlig for at de legene som oppfyller vilkårene blir innmeldt i Legeordningen.

Definisjonene i § 1 i Vilkårene gjelder også for disse Vedtektene.

§ 1–3 Forsikringsforholdets rettsgrunnlag

Avtalen som inngås mellom det enkelte helseforetak (arbeidsgiveren / Forsikringstakeren) og Pensjonskassen danner grunnlaget for rettsforholdet mellom arbeidsgiverne og Pensjonskassen.

Overenskomstene mellom de berørte arbeidsgiver- og arbeidstakerorganisasjoner samt avtalene mellom den enkelte lege og arbeidsgiver danner rettsgrunnlaget mellom arbeidsgiverne og legene.

§ 1–4 Lovregulering

For Legeordningen gjelder Lov om samordning av pensjons- og trygdeytelser av 6. juli 1957 (samordningsloven) og forskrifter gitt med hjemmel i loven. Dette innebærer at de pensjoner som er fastsatt i §§ 7 til 11, bl.a. skal samordnes med annen tjenestepensjon og pensjon fra folketrygden.

Videre gjelder Forsikringsvirksomhetsloven kapittel 10 og Forsikringsavtaleloven.

§ 1–5 Regulering av pensjoner

Regulering av alderspensjon under utbetaling foretas ved at Pensjonsgrunnlaget reguleres årlig fra 1. mai i samsvar med lønnsveksten og deretter fratrekkes 0,75 prosent. Ved første reguleringstidspunkt etter pensjonsuttak i månedene juni til april settes fratrekket forholdsmessig ned ut fra når i perioden pensjonen ble tatt ut.

Regulering av uførepensjon og enke- og enkemannspensjon under utbetaling foretas ved at Pensjonsgrunnlaget reguleres årlig fra 1. mai i samsvar med lønnsveksten fram til fylte 67 år. Deretter reguleres Pensjonsgrunnlaget i samsvar med lønnsveksten og fratrekkes deretter 0,75 prosent. Bestemmelsen i første ledd annet punktum gjelder tilsvarende ved første regulering etter 67 år. Barnepensjon reguleres etter første punktum i leddet her.

Pensjonsgrunnlaget for Medlemmer som fratrer sin stilling med alderspensjon eller avtalefestet pensjon før 67 år, skal omregnes fra måneden etter fylte 67 år ved at det oppreguleres med

lønnsvæksten fra fratredelsestidspunktet og fram til omregningstidspunktet. Pensjonsgrunnlaget for Medlemmer som etter § 7–1, første ledd, bokstav b, c og d får alderspensjon fra fylte 65 år skal omregnes på tilsvarende måte. Dersom medlemmet dør før omregningstidspunktet ved 65 eller 67 år, skal Pensjonsgrunnlaget ved beregning av enke- eller enkemannspensjon og barnpensjon etter kapittel 9 og 10 omregnes ved at det oppreguleres med lønnsvæksten fra fratredelsestidspunktet og frem til virkningstidspunktet for pensjonen. Bestemmelsen i første ledd annet punktum gjelder tilsvarende ved første regulering etter at Pensjonsgrunnlaget er omregnet.

Pensjonsgrunnlaget for Medlemmer som fratrer sin stilling uten rett til straks å få pensjon eller avtalefestet pensjon fra arbeidsgiver, jf. § 12–1, reguleres med lønnsvæksten fram til tidspunktet det ytes pensjon etter denne Legeordningen.

Når en arbeidstaker har gått over fra et høyere til et lavere samlet Pensjonsgrunnlag, skal Pensjonsgrunnlaget slik det fremkommer av § 4–4 reguleres tilsvarende.

Ved regulering av pensjoner og Pensjonsgrunnlag etter første til tredje ledd benyttes de reguleringsfaktorer Kongen fastsetter etter Folketryktdloven § 19–14, åttende ledd.

§ 1–6 Pensjonsytelser i krig

Hvis Norge kommer i krig, kan Kongen bestemme at ytelsene fra Pensjonskassen kun skal utbetales delvis. Kongen kan også vedta andre begrensninger i de rettigheter som følger av Vedtektene dersom de tap Pensjonskassen har hatt på grunn av krigen gjør dette nødvendig.

§ 2 Legeordningens omfang

§ 2–1 Legeordningens omfang

Legeordningen omfatter, med de unntak som følger av bestemmelsene i § 3, sykehusleger som er ansatt hos arbeidsgiver som har inngått avtale med Pensjonskassen, jf. § 1-3.

§ 2–2 Innmelding av fast ansatte

Fast ansatte leger med en ukentlig arbeidstid som minst utgjør 14 timer, innmeldes i Legeordningen med det samme. Flere arbeidsforhold hos samme arbeidsgiver ses under ett. Ved beregning av stillingsprosent medregnes i tillegg til det fast avtalte også annen arbeidstid etterskuddsvis for hvert kvartal. Samlet stillingsprosent kan likevel ikke overstige 100% med mindre annet er tariffavtalt. Overtidsarbeid skal ikke medregnes.

Fra annet kvartal 2013 erstattes § 2-2 med følgende:

Fra andre kvartal 2013 skal alle arbeidsforhold ses under ett. Alle arbeidsforhold innrapporteres til Pensjonskassen. Dersom stillingen er under minstegrensen hos en eller flere av arbeidsgiverne, oppfylles kravene til medlemskap dersom flere stillinger utgjør mer enn 14 timer pr uke. Ved beregning av stillingsprosent medregnes i tillegg til det fast avtalte også annen arbeidstid som nevnt i § 2-3, etterskuddsvis for hvert kvartal. Samlet stillingsprosent kan likevel ikke overstige 100 prosent med mindre annet er avtalt.

§ 2–3 Midlertidig ansatte, fast ansettelse under minstekravet mv

Andre leger som i løpet av et kvartal gjennomsnittlig har hatt en arbeidstid på minst 14 timer i uken skal etterinnmeldes ved kvartalets utløp. Det tas likevel ikke hensyn til stillingsprosent som overstiger 100%, med mindre annet er tariffavtalt. Overtidsarbeid skal ikke medregnes.

§ 2–4 Medlemskap ved kortvarig opphold

Lege som har kortvarig opphold i tjenesten på grunn av skifte av stilling, omfattes av Legeordningen.

§ 2–5 Risikodekning for midlertidig ansatte

Midlertidig ansatte leger med en avtalt stillingsstørrelse som overstiger minstekravet for innmelding i Legeordningen, er risikodekket frem til utløpet av det kvartalet arbeidsforholdet påbegynnes. Risikodekningen innebærer at den ansatte ved uførhet, eventuelt de etterlatte ved dødsfall, vil ha rett til pensjon som om vedkommende skulle ha vært innmeldt fra ansettelsestidspunktet med den avtalte stillingsprosent.

§ 2–6 Uførepensjonister

Leger som får rett til attførings- eller uførepensjon etter § 8 er Medlemmer i Legeordningen så lenge de har rett til slike ytelser.

§ 2–7 Endring/utmelding ved gjennomsnittsberegnete medlemskap

Dersom et Medlem i løpet av et kvartal ikke har oppfylt minstekravet for medlemskap etter § 2–3, skal utmelding skje med tilbakevirkende kraft fra utløpet av forrige kvartal. Tilsvarende gjelder ved endring av stillingsprosent. Se § 12-6, annet ledd om risikodekning og § 13–3 om tilbakebetaling av medlemsinnskudd.

§ 2–8 Når Pensjonskassens ansvar begynner å løpe

Pensjonskassens ansvar overfor den enkelte lege begynner tidligst å løpe fra det tidspunkt arbeidsgiver melder vedkommende inn i Legeordningen, dersom ikke annet følger av § 2–5.

§ 2–9 Forsikringsdekning og frivillig medlemskap under permisjon

Ved avtalt permisjon i inntil 2 år, uten eller med delvis lønn, er vedkommende dekket i tilfelle død eller uførhet som om de ikke hadde permisjon. Det betales ikke premie for denne risikodekningen. Dersom vedkommende er medlem av annen pensjonsordning i permisjonstiden, gjelder risikodekningen likevel ikke.

Et Medlem har rett til å betale premie til Legeordningen i inntil 2 år under permisjon uten lønn eller med delvis lønn for å få tiden medregnet som pensjonsgivende ved beregning av alderspensjon og eventuell etterlattepensjon eller uførepensjon som kommer til utbetaling først etter at permisjonstiden er utløpt. Inntre uførheten under permisjonen, skal tjenestetiden medregnes etter første ledd, selv om uførepensjonen først kommer til utbetaling etter permisjonstidens utløp.

Ved frivillig medlemskap under permisjon blir vedkommende stående i Legeordningen. Hele årspremien blir likevel belastet Medlemmet istedenfor Forsikringstakeren. Eventuelle øvrige premieelementer blir i tilfelle belastet Forsikringstaker. Den som ønsker å betale frivillig premie, må melde dette til Pensjonskassen innen 2 måneder fra den dag vedkommende ble meldt ut av Legeordningen. Mottar Medlemmet melding om utmeldingen senere enn 1 måned etter fratredelsen, har Medlemmet 1 måneds frist, regnet fra den dag Medlemmet mottok meldingen, til å gi melding om vedkommende ønsker å fortsette premiebetalingen.

I fristtiden er Medlemmet sikret de samme pensjonsytelser som gjaldt før fratredelsen. Når særlige grunner gjør det rimelig, kan Pensjonskassen tillate slik premiebetaling selv om melding ikke er kommet inn før fristens utløp. Pensjonskassen kan tillate premiebetaling for lengre tid enn 2 år når særlige grunner taler for det. Når den egne premiebetaling etter dette punkt opphører uten at legens medlemskap i Legeordningen fortsetter gjennom Forsikringstaker, gjelder bestemmelsene i § 12.

Et Medlem som ved permisjon uten lønn eller med delvis lønn betaler frivillig premie til Legeordningen, skal innbetale slik premie direkte til Pensjonskassen innen de frister Pensjonskassen fastsetter.

Etter forfall kan det kreves renter etter lov om forsinkelsesrente. Hvis premien ikke blir betalt, blir tiden ikke registrert som pensjongivende i Pensjonskassen.

§ 3 Unntatt fra medlemskap

§ 3–1 Tjenestetid under 3 år

Lege som ved aldersgrensen ikke vil få en samlet pensjongivende tjenestetid på minst 3 år, er unntatt fra medlemskap.

§ 3–2 Annen likeverdig pensjonsordning

Lege som oppfyller kravene til medlemskap i Legeordningen, jf. § 2, kan holdes utenfor Legeordningen dersom legen er medlem av annen pensjonsordning som er godkjent av Den norske legeforening og Spekter som en likeverdig pensjonsordning.

§ 3–3 Medlemskap i folketrygden

Lege som ikke er medlem av den norske folketrygden skal ikke være Medlem av Legeordningen.

§ 4 Pensjonsgrunnlaget

§ 4–1 Hva Pensjonsgrunnlaget består av

Pensjonsgrunnlaget er den faste lønn medregnet personlige og faste tillegg av varig art samt lønn i bistilling knyttet til hovedstilling.

Pensjonsgrunnlaget kan etter avtale mellom de organisasjoner som representerer arbeidsgiverne i lønnsforhandlinger og Den norske legeforening, fastsettes særskilt når det finnes påkrevet på grunn av særegne avlønningsregler eller andre forhold.

§ 4–2 Gjennomsnittlig stillingsprosent

Når et Medlem har hatt arbeid med varierende arbeidstid, skal det ved pensjoneringen fastsettes en gjennomsnittlig stillingsprosent. Det skal ses bort fra endringer av stillingsprosent etter utløpet av siste kvartal før pensjoneringstidspunktet.

Ved fastsettelsen medregnes først perioder med den høyeste stillingsprosent men ikke med mer enn den tid som svarer til full pensjon. Når Pensjonsgrunnlaget skal beregnes, tar man utgangspunkt i fast lønn for full stilling, omregner denne i henhold til gjennomsnittlig stillingsprosent, og medregner tillegg etter § 4–1.

§ 4–3 Lønn over 12G

Pensjonsgrunnlaget begrenses slik at den del av lønnen som overstiger 12 ganger Grunnbeløpet (12G) ikke medregnes. Pensjon på grunnlag av fratreden før 1. mai 2000 skal likevel beregnes av et Pensjonsgrunnlag hvor bare 1/3 av lønn mellom 8 og 12 G er medregnet.

§ 4–4 Nedgang i Pensjonsgrunnlag

Når et Medlem har hatt høyere Pensjonsgrunnlag enn på pensjoneringstidspunktet og dette ikke skyldes en alminnelig lønnsregulering, skal det høyere grunnlag gjelde for tiden før grunnlaget gikk ned, og det lavere grunnlag for resten av medlemstiden. Ved eventuell deltidsstilling er det Pensjonsgrunnlaget ved full stilling som er avgjørende for sammenligningen.

Medlemmer som har hatt en nedgang i samlet lønn for hel stilling på minst 10 % av Grunnbeløpet (G) kan ha rett til et tillegg i alderspensjonen. Vilkåret er at Medlemmet i en sammenhengende periode på 2 år forut for lønnsnedgangen har hatt et gjennomsnittlig Pensjonsgrunnlag – målt i antall Grunnbeløp (G) – som er høyere enn Pensjonsgrunnlaget på fratredelsestidspunktet. (For deltidsansatte benyttes Pensjonsgrunnlaget omregnet til hel stilling ved denne sammenligningen.)

Pensjonen beregnes i så fall slik:

- Det høyere Pensjonsgrunnlaget (gjennomsnittsgrunnlaget i toårsperioden) medregnes for så mange pensjonsgivende tjenesteår som vedkommende i alt hadde opptjent fram til slutten av denne perioden.
- I tillegg kommer pensjon beregnet etter det nye (lavere) Pensjonsgrunnlag for de tjenesteår vedkommende har opptjent etter nevnte tidspunkt, likevel ikke for flere år enn at det til sammen blir full tjenestetid.

Denne paragrafen gjelder ikke ved beregning av attførings-/uførepensjon etter § 8.

§ 4–5 Samtidige stillinger

Dersom et Medlem har hatt flere stillinger samtidig, skal stillingene ses under ett ved pensjonsberegningen.

§ 4–6 Regulering av Pensjonsgrunnlag

I alle de tilfelle hvor det på et senere tidspunkt skal foretas gjennomsnittsberegninger eller andre sammenligninger av grunnlag, skal grunnlagene reguleres med lønnsveksten, jr. § 1–5 siste ledd.

§ 5 Medlemstid

§ 5–1 Tid som medregnes

Som medlemstid ved beregning av pensjon regnes den tid det er betalt medlemsinnskudd for, jr. § 13–3.

Som medlemstid regnes også den tid Medlemmet har mottatt uførepensjon, likevel slik at Pensjonsgrunnlaget fastsettes i forhold til uføregraden i nevnte tidsrom. Dette kan fravikes ved tilståelsen av attføringspensjon eller uførepensjon.

Lege som har vært medlem av KLPs pensjonsordning for sykehushusleger, får medregnet medlemstiden i denne pensjonsordningen ved overgang til Legeordningen, herunder eventuell medlemstid i KLPs pensjonsordning for overleger eller pensjonsordning for underordnede sykehusleger før 1. januar 1994.

Lege som har vært medlem i KLP pensjonsordning for underordnede sykehusleger, får medregnet all tjenestetid som underordnet sykehuslege ved overgang til Legeordningen. Dette gjelder uavhengig av om vedkommende i enkelte perioder ikke har vært medlem av noen pensjonsordning.

Som medlemstid regnes også den tid det er betalt premie for til Norsk Kollektiv Pensjonskasse A/S, i tiden før 1. januar 1967 vedrørende KLPs pensjonsordning for underordnede sykehusleger ved private

sykehus, såfremt legen senere har vært medlem av KLPs pensjonsordning for underordnede sykehusleger i KLP eller av pensjonsordning for sykehusleger i KLP.

Leger som blir overført fra medlemskap i pensjonsordning i AFPK og VVP får medregnet medlemstiden de har hatt i disse pensjonsordningene ved overføring til medlemskap i Legeordningen.

Ved etterinnmelding eller endringer i medlemskapet tilbake i tid, skal arbeidsgiver betale en forsikringsteknisk beregnet engangspremie, jr. § 13-1 fjerde ledd.

§ 5–2 Overføringsavtale

Pensjonskassen har inngått avtale med Statens pensjonskasse om overføringer av pensjonsansiennitet, jf Vilkårenes § 19 (Overføringsavtalen). Forutsetningen for at avtalen skal komme til anvendelse, er at Forsikringstaker har sluttet seg til avtalen gjennom å undertegne en tilslutningserklæring, og at arbeidstakerens opptjente rettigheter beregnes og reguleres som i Statens pensjonskasse.

For dem som er omfattet av avtalen, medregnes medlemstiden i de Legeordninger det er inngått avtale med. Pensjonen blir beregnet som om all opptjening hadde skjedd i én pensjonsordning, og hele pensjonen utbetales fra den pensjonsordning vedkommende sist var medlem av.

Avtalen regulerer også hvordan pensjonen skal fastsettes hvis arbeidstakeren helt eller delvis har samtidig opptjening i flere pensjonsordninger.

§ 5-3 Fremtidig medlemstid

Ved beregning av attførings-/uføre-, ektefelle- og barnepensjon medregnes fremtidig medlemstid etter bestemmelsene i hhv. §§ 8-9, 9-2 og 10-2.

§ 5–4 Avrundingsregler

Ved beregning av samlet medlemstid blir del av år på 6 måneder eller mer regnet som helt tjenesteår, mens del av år på under 6 måneder ikke blir regnet med.

§ 6 Aldersgrense

§ 6–1 Aldersgrense

Aldersgrensen er 70 år.

§ 7 Alderspensjon

§ 7–1 Vilkår for alderspensjon

Fratrer et Medlem helt eller delvis, og stillingsreduksjonen utgjør minst 10% av full stilling, har det rett til alderspensjon beregnet etter § 7–3 a) til d) dersom

- a) Medlemmet har fylt 67 år eller
- b) Medlemmet har fylt 65 år og har minst 10 års medlemstid etter fylte 50 år eller
- c) Medlemmet har fylt 65 år og fyller vilkårene i § 11 (AFP)
- d) Medlemmet fratradte før fylte 65 år, fylte vilkårene i § 11 ved fratreden og har nå fylt 65 år.

Stillingsreduksjonen regnes med utgangspunkt i stillingsprosent ved utløpet av siste kvartal før fratreden.

Medlemmer og andre arbeidstakere ansatt hos arbeidsgiver tilsluttet Legeordningen har rett til alderspensjon etter § 7–3 f) dersom de er omfattet av tariffavtale om AFP, og fyller kravene i bokstav c) eller d) ovenfor.

Alderspensjon etter første ledd bokstav b, c og d kan ikke tas ut samtidig med alderspensjon fra folketrygden. Er det tatt ut alderspensjon fra folketrygden, må den stanses før det gis pensjon etter første ledd bokstav b, c og d. Det kan heller ikke ytes alderspensjon etter første ledd bokstav b, c og d til en person som mottar eller har mottatt avtalefestet pensjon etter AFP-tilskottsloven.

§ 7–2 Pensjonsgrunnlag

Alderspensjonen beregnes av Medlemmets Pensjonsgrunnlag når vedkommende fratrer stillingen, jf. likevel bestemmelsene i §§ 4–3 til 4–6.

Økning i Pensjonsgrunnlaget som følge av lønnsforhøyelse de siste 2 år før fratreden med alderspensjon, sees bort fra ved pensjonsberegningen med mindre lønnsforhøyelsen skyldes tillegg gitt ved sentrale og lokale forhandlinger.

§ 7–3 Beregning av alderspensjon

Den årlige alderspensjon beregnes slik:

- a) Har Medlemmet en medlemstid på 30 år eller mer, får vedkommende full alderspensjon. Denne skal være 66 % av Pensjonsgrunnlaget.
- b) Har Medlemmet en medlemstid på mindre enn 30 år, skal vedkommende ha avkortet alderspensjon som utgjør så mange trettideler av full pensjon som Medlemmet har medlemsår.
- c) Ved delvis fratreden (jf. § 7–1) kan det utbetales gradert alderspensjon.

Dersom arbeidstakeren har opptjent all pensjon i full stilling, fastsettes pensjonsgraden lik nedgangen i stillingsprosent.

Har arbeidstakeren opptjent pensjon i stilling med deltid, beregnes først en nedgang med utgangspunkt i gjennomsnittlig stillingsprosent (jf. § 4–2). Deretter fastsettes pensjonsgraden lik nedgangen i prosent av gjennomsnittlig stillingsprosent. Ved endelig fratreden regnes den resterende pensjon for seg.

- d) Alderspensjonen skal levealdersjusteres etter bestemmelsene i § 7–4.
- e) Forsørger Medlemmet barn under 18 år, skal det for hvert barn ytes et barnetillegg på 10 % av alderspensjonen. Alderspensjonen med barnetillegg må likevel ikke overstige 90 % av Pensjonsgrunnlaget når pensjonen er beregnet etter full tjenestetid. Er pensjonen avkortet etter bokstav b) eller gradert etter bokstav c), reduseres maksimumsbeløpet tilsvarende.
- f) Medlem som fratrer etter fylte 65 år eller går direkte over fra avtalefestet pensjon, skal ha en alderspensjon som inntil 67 år minst utgjør pensjonen beregnet etter § 11.

§ 7–4 Levealdersjustering

Alderspensjon skal levealdersjusteres, det vil si at den enkeltes pensjon justeres for endringer i befolkningens levealder.

Levealdersjustering gjennomføres ved hjelp av forholdstall som fastsettes av Arbeids- og velferdsdirektoratet for årskull fra og med 1943-kullet, jf. Folketrygdloven § 19–7.

Alderspensjon skal levealdersjusteres tidligst fra 67 år. Dette gjelder også dersom det er utbetalt alderspensjon fra et tidligere tidspunkt. Pensjonen divideres med forholdstallet som gjelder ved 67 år.

Dersom Medlemmet fratrer stillingen etter 67 år, skal forholdstallet på fratredelsestidspunktet benyttes. Det skal likevel ikke benyttes lavere forholdstall enn 1,000, slik at pensjonen ved full tjenestetid ikke blir høyere enn 66 prosent av Pensjonsgrunnlaget.

Ved overgang fra uførepensjon til alderspensjon for medlemmer med aldersgrense høyere enn 67 år, skal alderspensjonen ved aldersgrensen levealdersjusteres med forholdstallet som gjelder ved 67 år.

Når et medlem fratrer stillingen delvis, skal forholdstallet på dette tidspunktet legges til grunn for alderspensjonen for den fratrådte stillingsdelen. Når medlemmet fratrer stillingen helt, skal forholdstallet på dette tidspunktet legges til grunn for alderspensjonen for den resterende stillingsdelen.

Hvis Arbeidsdepartementet gir nærmere forskrifter om anvendelsen av forholdstall, gjøres tilsvarende bestemmelser gjeldende for Legeordningen.

§ 7–5 Individuell garanti

Medlemmer som 1. januar 2011 har 15 år eller mindre igjen til fylte 67 år, skal ha et garantert pensjonsnivå etter reglene i denne paragrafen.

Garantien gjelder tidligst fra 67 år og anvendes på summen av

- a) alderspensjonen etter denne Legeordning samordnet med alderspensjon fra folketrygden etter lov om samordning av pensjons- og trygdeytelser, og
- b) alderspensjon fra folketrygden.

For Medlemmer som har 30 års tjenestetid eller mer utgjør det garanterte pensjonsnivået 66 prosent av Pensjonsgrunnlaget. For Medlemmer som har mindre enn 30 års tjenestetid, jf. disse vedtekters § 7–3, bokstav b), utgjør det garanterte pensjonsnivået et forholdsmessig beløp.

Dersom summen av pensjoner etter annet ledd er lavere enn det garanterte pensjonsnivået etter tredje ledd, skal det utbetales et garantitillegg som svarer til differansen mellom det garanterte nivået etter tredje ledd og summen av pensjoner etter annet ledd. Eventuelle forsørgingstillegg holdes utenfor ved beregningen av garantitillegget.

Dersom alderspensjon etter Legeordningen er tatt ut før eller ved 67 år, skal alderspensjon fra folketrygden som inngår i garantiberegningen etter annet ledd bokstav b, beregnes som basispensjon, jf. Folketrygdloven § 19–5 første ledd, dividert med forholdstallet ved 67 år. Eventuelt basispensjonstillegg etter Folketrygdloven § 19–9 tredje ledd og tillegg etter Folketrygdloven § 19–14 femte ledd regnes med.

Dersom alderspensjon etter Legeordningen er tatt ut etter 67 år, skal alderspensjon fra folketrygden som inngår i garantiberegningen etter annet ledd bokstav b, beregnes som basispensjon dividert med forholdstallet på det tidspunktet Medlemmet fratrer med alderspensjon etter denne ordningen. Eventuelt basispensjonstillegg etter Folketrygdloven § 19–9 tredje ledd og tillegg etter Folketrygdloven § 19–14 femte ledd regnes med.

For Medlemmer som går over fra uførepensjon til alderspensjon etter Legeordningen senere enn 67 år, benyttes den faktiske alderspensjon fra folketrygden i garantiberegningen.

Bestemmelsene i denne paragrafen gjelder tilsvarende for oppsatt alderspensjon, likevel slik at tjenestetiden etter tredje ledd fastsettes etter § 12–4.

§ 7–6 Samtidige arbeidsforhold

Medlem som samtidig tjener opp rett til pensjon i mer enn ett arbeidsforhold og fratrer et av disse med rett til løpende pensjon, får pensjonen beregnet etter regler som fastsettes av Pensjonskassen, jf. også § 5–2, siste ledd.

§ 7–7 Fradrag for sykepenger

Sykepenger fra folketrygden, beregnet av samme inntekter som har vært pensjonsgivende for alderspensjonen, går til fradrag i sin helhet dersom alderspensjonen er beregnet på grunnlag av full tjenestetid. Er alderspensjonen ikke beregnet for full tjenestetid, skal fradragsbeløpet avkortes forholdsmessig.

§ 7–8 Ny innskuddspliktig stilling

Løpende alderspensjon reduseres eller faller bort dersom pensjonisten på ny tar innskuddspliktig stilling, jf. §§ 2–2 og 2–3. Denne bestemmelsen gjelder tilsvarende dersom pensjonisten tar stilling som er innskuddspliktig i annen pensjonsordning som går inn under overføringsavtalen med Statens pensjonskasse.

Alderspensjonen faller helt bort dersom forskjellen mellom registrert stillingsprosent ved utløpet av siste kvartal før fratreden og ny stillingsprosent er mindre enn 10 prosentenheter.

Er forskjellen minst 10 prosentenheter, utbetales fortsatt pensjon beregnet etter reglene i § 7–3 c).

§ 8 Attføringspensjon/uførepensjon

§ 8–1 Betingelser for rett til pensjon

Et Medlem som ikke kan fortsette i sin vanlige stilling på grunn av sykdom eller skade og som derved mister eller får redusert sin arbeidsinntekt, har rett til uførepensjon. jf. likevel §§ 8–2, 8–4, 8–5 og 8–6.

Uførepensjon utbetales ikke så lenge Medlemmet har rett til sykepenger etter lov om folketrygd eller har rett til lønn fra Forsikringstaker i henhold til sentralt avtalt tariffavtale. Ved vurdering av om det foreligger sykdom brukes det samme sykdomsbegrepet som folketrygden bruker til enhver tid.

Finner Pensjonskassen at arbeidsrettede tiltak kan være hensiktsmessig, kan det i stedet for uførepensjon innvilges attføringspensjon. Attføringspensjon ytes etter reglene for uførepensjon i denne § 8.

Bestemmelsene om uførepensjon gjelder tilsvarende for Medlem som fratrer sin stilling på grunn av alderssvikelse etter fylte 64 år, såfremt Medlemmet har hatt sammenhengende tjeneste i minst 5 år umiddelbart før fratreden.

§ 8–2 Fastsettelse av uføregrad

Uførepensjonen fastsettes etter en uføregrad som svarer til den reduksjon av pensjonsgivende (forsikret) inntekt uførheten har medført. Pensjonsgivende inntekt før uførheten regnes ut fra stillingsprosent ved utløpet av siste kvartal før Medlemmet ble ufør.

Uførepensjonen kan avkortes eller falle bort selv om Medlemmet er udyktig til tjeneste i sin stilling dersom vedkommende må antas å kunne skaffe seg annet høvelig arbeid. Uavkortet attføringspensjon kan likevel innvilges for en tid av inntil 2 år fra pensjonen begynte å løpe.

Når Medlemmet blir innvilget uførepensjon fra folketrygden, skal uførepensjon etter bestemmelsene i disse vedtekter ytes etter samme uføregrad som i folketrygden. Pensjonskassen kan fravike denne uføregrad når særlige grunner tilsier det.

§ 8–3 Revurdering

Spørsmålet om fortsatt uførepensjon og uføregraden kan til enhver tid tas opp til ny behandling.

§ 8–4 Karenstid

Rett til uførepensjon inntreer heller ikke når uførheten inntreer innen 2 år etter innmeldingen og skyldes en sykdom eller lyte som Medlemmet led av eller hadde symptomer på da det ble innmeldt og som det må antas at vedkommende da kjente til.

Det skal ses bort fra økning av stillingsprosent eller lønn senere enn 2 år før uførheten inntreer, dersom uførheten skyldes en sykdom eller lyte Medlemmet led av eller hadde symptomer på ved økningen og som det må antas at Medlemmet da kjente til. Dette gjelder likevel ikke lønnsforhøyelser som skyldes automatisk virkende lønnsregulering eller en alminnelig lønnsregulering.

§ 8–5 Selvforskyldt uførhet

Rett til uførepensjon inntreer ikke når Medlemmet ved forsettlig handling er skyld i at det er blitt udyktig til å utføre sin tjeneste.

§ 8–6 Tilbud om arbeidsrettede tiltak

Medlemmet har heller ikke rett til uførepensjon dersom det uten rimelig grunn nekter å ta imot tilbud om behandling, og/eller arbeidsrettede tiltak.

§ 8–7 Dispensasjonsadgang

Når særlige grunner taler for det, kan Pensjonskassen innvilge hel eller delvis pensjon selv om et tilfelle rammes av §§ 8–4 eller 8–5. For Medlemmer med varierende arbeidstid kan Pensjonskassen vedta nærmere regler for anvendelse av § 8–4.

§ 8–8 Medisinsk undersøkelse

Medlem som gjør krav på uførepensjon, plikter å la seg undersøke av lege, eventuelt legge seg inn på sykehus for undersøkelse, dersom Pensjonskassen ber om det. Legeerklæring avgis på et skjema som fastsettes av Pensjonskassen. Undersøkelsen og legeerklæringen betales av Pensjonskassen.

Den som mottar uførepensjon, plikter å skaffe ny legeerklæring når Pensjonskassen forlanger det. Har pensjonisten selv krevd ny behandling etter § 8–3, kan Pensjonskassen forlange at vedkommende selv skal betale omkostningene.

§ 8–9 Beregning av uførepensjon

Pensjonen beregnes ut fra det Pensjonsgrunnlag, jf. § 4, Medlemmet har på det tidspunkt rett til lønn fra Forsikringstaker opphører i henhold til sentral tariffavtale og den medlemstid Medlemmet ville ha fått om det hadde blitt stående i sin stilling til aldersgrensen. Pensjonskassens styre kan gi nærmere bestemmelser.

Pensjonsgrunnlaget beregnes likevel ut fra den stillingsprosent Medlemmet har ved utløpet av kvartalet før siste sykmeldingstidspunkt dersom stillingsprosenten på dette tidspunkt er høyere enn gjennomsnittlig stillingsprosent beregnet etter reglene i § 4–4.

Uførepensjon ved 100 % uføregrad beregnes i samsvar med § 7–3, bokstav a), b) og e) med unntak for bestemmelsene om levealdersjustering, jf. § 7–4, og individuell garanti, jf. § 7–5. Ved lavere

uføregrad reduseres pensjonen tilsvarende. Maksimumsbeløpet etter § 7–3, bokstav e) skal også reduseres tilsvarende ved uføregrad under 100%.

Pensjonen reguleres som om den var igangsatt fra det tidspunkt rett til lønn i henhold til sentral tariffavtale opphører.

§ 8–10 Fritak for medlemsinnskudd

Så lenge det løper uførepensjon, har Medlemmet rett til å bli helt eller delvis fritatt fra å betale det innskudd som er fastsatt for vedkommende. Innskuddsfritakets grad retter seg etter graden av arbeidsuførheten. Denne paragrafen kan fravikes ved innvilgelsen av uførepensjon.

§ 8–11 Overgang til alderspensjon

En uførepensjonist som har nådd aldersgrensen for sin stilling, skal ha alderspensjon etter bestemmelsene i § 7.

§ 9 Ektefellepensjon (enkepensjon eller enkemannspensjon)

§9–1 Vilkår for ektefellepensjon

Gjenlevende ektefelle etter et Medlem har rett til ektefellepensjon. Det samme gjelder gjenlevende ektefelle etter tidligere Medlem som mottok avtalefestet pensjon eller alderspensjon.

Rett til ektefellepensjon inntreffer ikke når Medlemmet dør innen ett år etter innmelding i Legeordningen eller etter at ekteskapet ble inngått og dødsfallet skyldes sykdom som Medlemmet led av eller hadde symptomer på ved tilsetningen eller ekteskapsinngåelsen og som en av ektefellene må antas ha kjent til.

§9–2 Beregning av ektefellepensjon

a) Full årlig ektefellepensjon skal utgjøre 9 prosent av det Pensjonsgrunnlaget som det avdøde Medlemmet hadde (nettopensjon). Se likevel overgangsregler i punkt b. Er den avdødes Medlemstid 30 år eller mer, ytes det full ektefellepensjon. Dersom den avdødes Medlemstid er mindre enn 30 år, ytes det redusert ektefellepensjon. Pensjonen skal da utgjøre så mange trettideler av full pensjon som den avdøde har medlemsår.

Dersom avdøde Medlem mottok avtalefestet pensjon eller alderspensjon legges samlet faktisk medlemstid til grunn ved beregning av pensjonen. Ellers skal den medlemstiden den avdøde ville ha fått ved å fortsette i stillingen fram til aldersgrensen legges til grunn. Ved fastsettelse av fremtidig stillingsprosent tas utgangspunkt i stillingsprosent ved utløpet av siste kvartal før dødsfallet.

b) Når den gjenlevende ektefellen er født før 1. juli 1950, og avdøde ble Medlem i Legeordningen første gang før 1. juli 2000, ytes det ektefellepensjon etter denne bestemmelsen. Det samme gjelder når gjenlevende ektefelle er født før 1. januar 1955, og den avdøde ble Medlem av Legeordningen første gang før 1. oktober 1976, og ekteskapet ble inngått før 1. januar 2010. Full årlig ektefellepensjon skal utgjøre 39,6 prosent av det Pensjonsgrunnlaget som det avdøde Medlemmet hadde (bruttopensjon). Bestemmelsene i punkt a, tredje til åttende punktum gjelder tilsvarende. Pensjonen reduseres evt. etter reglene i § 9–3. Dette gjelder likevel ikke for pensjon til enke etter mannlig Medlem omfattet av andre punktum. Det gjelder heller ikke for annen gjenlevende ektefelle etter andre punktum for tjenestetid opptjent etter 1. januar 1994.

§9–3 Reduksjon ved inntekt og annen pensjon

Enkemannspensjon fastsatt etter reglene i § 9–2, punkt b skal reduseres i henhold til reglene i pkt a og b nedenfor, i nevnte rekkefølge. Det samme gjelder enkepensjoner fastsatt etter reglene i § 9–2, punkt b i de tilfeller Medlemmet er innmeldt første gang etter 1. oktober 1976.

- a) Har gjenlevende ektefelle samtidig rett til uføre- eller alderspensjon fra denne eller annen tjenestepensjonsordning, kan ektefellepensjonen fra Legeordning ikke utbetales med større beløp enn at den samlede pensjon svarer til 60 % av summen av vedkommendes egen pensjon og avdødes alderspensjon. jf. § 9–2, punkt b.
- b) Når den gjenlevende ektefelle ut fra alder og ervervsevne, foreliggende ervervsmuligheter og omstendighetene for øvrig kan ventes å få en årlig ervervsinntekt som overstiger 50 % av Grunnbeløpet, skal ektefellepensjonen avkortes. Avkorting skal utgjøre 40 % av den del av forventet årlig ervervsinntekt som overstiger 50 % av Grunnbeløpet. Skjer det en vesentlig endring i de forhold som har vært avgjørende for fastsettelsen av ektefellepensjonen, kan saken prøves på nytt og pensjonen endres eller falle bort.

Når spørsmål om overgangsstønad eller pensjon fra folketrygden til gjenlevende ektefelle er avgjort, skal pensjonen fra Legeordningen fastsettes etter den forventede ervervsinntekt som er lagt til grunn i folketrygden. Har gjenlevende ektefelle fylt 67 år, skal ektefellepensjonen ikke avkortes med mindre vedkommende har ervervsinntekt. Når gjenlevende er fylt 70 år reduseres pensjonen ikke på grunn av ervervsinntekt.

Forskrift om fastsetting av ervervsinntekt for enker (enkemenn) i tjenestepensjonsordningen, gitt med hjemmel i lov om Statens pensjonskasse, gjelder tilsvarende.

§ 9–4 Opphør ved gjengifte

Løpende ektefellepensjon opphører dersom gjenlevende ektefelle inngår nytt ekteskap, men den begynner å løpe igjen dersom det nye ekteskap oppløses ved død eller skilsmisse.

Når en ektefellepensjon er opphørt fordi gjenlevende ektefelle har inngått nytt ekteskap, kan Pensjonskassen bestemme at vedkommende skal få sin pensjon helt eller delvis tilbake dersom ektefellene samlet ikke har tilstrekkelige eksistensmidler.

Stans og igangsetting av pensjon i henhold til denne paragraf skjer fra og med måneden etter at den begivenhet fant sted som betinget stansen eller igangsettingen.

§ 9–5 Ektefellepensjon etter flere

Har vedkommende rett til ektefellepensjon fra Legeordningen også etter den siste ektefelle, kan den samlede ektefellepensjon ikke overstige ektefellepensjonen etter 30 års medlems tid etter den ektefelle som hadde det høyeste Pensjonsgrunnlag.

§ 9–6 Fraskilt ektefelle

Det avgjøres etter den ekteskapslovgivning som gjelder til enhver tid, om fraskilt ektefelle har rett til ektefellepensjon og i tilfelle hvorledes ektefellepensjonen skal deles mellom gjenlevende ektefelle og fraskilt ektefelle, jf. ekteskapslovens §§ 86–89.

§ 9–7 Registrert partner

Gjenlevende registrert partner, jf. ekteskapsloven § 95, har samme rett til ytelser etter bestemmelsene i § 9 som gjenlevende ektefelle og fraskilt ektefelle.

For ektefellepensjon beregnet etter § 9–2, punkt b gjelder reduksjonsreglene i § 9–3.

§ 10 Barnepensjon

§10–1 Vilkår for barnepensjon

Når et Medlem dør, har gjenlevende barn rett til barnepensjon. Pensjonskassen kan innvilge barnepensjon også til stebarn og pleiebarn som avdøde forsørget.

Pensjonen løper til utløpet av den måneden barnet fyller 20 år. Barnepensjon etter Medlem som er død før 1. januar 2001 løper likevel bare til utløpet av den måned barnet fyller 18 år. For disse kan Pensjonskassen innvilge hel eller delvis pensjon inntil 21 år dersom omsynet til barnets utdanning gjør det rimelig og barnet ikke forsørger seg selv og ikke har midler til det. Dør barnet tidligere, betales pensjonen til og med måneden etter døds måneden.

§10–2 Beregning av barnepensjon

Full årlig barnepensjon skal utgjøre 15 prosent av det Pensjonsgrunnlaget som det avdøde Medlemmet hadde (nettopensjon).

Er den avdødes pensjonsgivende tjenestetid 30 år eller mer, ytes det full barnepensjon. Dersom den avdødes tjenestetid er mindre enn 30 år, ytes det redusert barnepensjon. Pensjonen skal da utgjøre så mange tredjedeler av full pensjon som den avdøde hadde tjenesteår.

Dersom den avdøde mottok avtalefestet pensjon eller alderspensjon, legges den faktiske medlemstiden den avdøde hadde til grunn ved beregning av pensjonen. Ellers skal den medlemstiden den avdøde ville ha fått ved å fortsette i stillingen fram til aldersgrensen legges til grunn.

Barnepensjon etter Medlem som er død før 1.7.2000 beregnes likevel etter de satser som gjaldt ved dødsfallet.

§ 11 Avtalefestet pensjon (AFP)

§ 11-1 Innledende bestemmelser

Med avtalefestet pensjon – AFP – menes den pensjon et Medlem har rett til etter denne § 11. Fratreden med AFP skal være et tilbud om frivillig fratreden med pensjon.

Den som tar ut AFP kan ikke samtidig ta ut pensjon fra Legeordningen. Retten til å fratre med AFP skal for øvrig ikke berøre de rettigheter og plikter som følger av Legeordningens ordinære regler.

§ 11-2 AFP fra 62 år til og med 64 år

Pensjonskassens ansvar for ordningen med AFP fra 62 år til og med 64 år begrenser seg til å administrere ordningen for Forsikringstakers ansatte. Ordningen med AFP fra 62 år til og med 64 år er ikke en del av Legeordningen og finansieres fullt ut av Forsikringstaker, herunder Pensjonskassens administrasjonskostnader ved dette. Forsikringstaker har 100 prosent selvrisiko for AFP fra 62 år til og med 64 år. Dette innebærer at innbetalingene til dekning av kostnadene ved AFP fra 62 år til og med 64 år vil kunne variere betydelig over tid, avhengig av alderssammensetningen og uttakshyppighet hos egne ansatte. Utbetaling av AFP på vegne av Forsikringstaker er betinget av at Forsikringstaker dekker kostnadene i samsvar med § 11-2.

§ 11-3 AFP fra 65 til og med 66 år

Fra 65 år inngår AFP som en del av rettighetene fra Legeordningen, uavhengig av om pensjonisten mottar pensjon beregnet etter reglene i Pensjonskassen, eller i henhold til § 11-7 første ledd.

Forsikringstaker skal betale tilskudd tilsvarende sin prosentvise andel av det til enhver tid samlede Pensjonsgrunnlaget i Pensjonskassen. Tilskuddet fastsettes av Pensjonskassen. Tilskuddet fastsettes slik at det er tilstrekkelig til å dekke forventet krav samt Pensjonskassens administrasjonskostnader. Tilskudd beregnes frem til fylte pensjonsalder, dog ikke utover fylte 67 år.

§ 11-4 Pensjonsalder

Medlemmer som har fylt 62 år, fratrer med minst 10 % av full stilling og fyller vilkårene i § 11-5, har rett til avtalefestet pensjon i samsvar med § 11-7 første ledd.

Arbeidstagere har rett til AFP beregnet etter reglene i Vedtektene, dersom de har fylt 65 år, har fratrudd med minst 10 % av full stilling, og enten har minst 10 års medlemskap i Legeordningen etter fylte 50 år eller fyller vilkårene i § 11-5.

§ 11-5 Vilkår

For å få rett til AFP må Medlemmet være tilsatt i lønnet arbeid fram til uttakstidspunktet. Medlemmer som må slutte i arbeid på grunn av sykdom anses likevel som tilsatt i hele sykepengeperioden, likevel ikke lenger enn 52 uker.

Medlemmet må ha vært sammenhengende tilsatt i minst 20 % stilling, med en pensjongivende inntekt som på årsbasis overstiger Grunnbeløpet, jf § 11-6, hos samme arbeidsgiver eller annen arbeidsgiver med pensjonsordning omfattet av Overføringsavtalen de siste 3 år. Sammenhengende medlemskap i arbeidsgivers tjenestepensjonsordning regnes i denne forbindelse som sammenhengende tjeneste.

De som permitteres i samsvar med permitteringsloven av 6. mai 1988 beholder retten til AFP i den tiden de er permittert. Det samme gjelder de som har velferdspemisjon i inntil 3 måneder og de som har permisjon for å inneha offentlig verv eller tillitsverv. Det er et vilkår at medlemmet ikke mottar noen tjenestepensjon eller andre ytelser som er finansiert av arbeidsgiver på uttakstidspunktet, uten motsvarende arbeidsplikt.

AFP kan likevel tilstås medlemmer som oppebærer en delvis uførepensjon finansiert av Forsikringstaker.

Se § 11-10 tredje ledd, vedrørende de som får utbetalt ytelser fra folketrygden.

Medlemmet må oppfylle opptjeningskravene i § 11-6.

Vilkårene i § 11-5 gjelder ikke for pensjon beregnet etter reglene i § 11-7 tredje ledd for dem som fyller kravet om 10 års medlemskap i Legeordningen etter fylte 50 år, jf. § 11-4 annet ledd.

§ 11-6 Opptjeningskrav

I tillegg til at kravene mht. alder i § 11-4 første ledd og yrkesaktivitet i § 11-5 må være oppfylt, må vedkommende på uttakstidspunktet fylle følgende vilkår:

1. Medlemmet må ha en pensjongivende inntekt som på årsbasis overstiger Grunnbeløpet, og dessuten ha hatt en tilsvarende pensjongivende inntekt i året før uttaksåret.
2. Medlemmet må ha hatt minst 10 år med poengopptjening i folketrygden i perioden fra og med det år vedkommende fylte 50 år til og med året før uttaksåret.
3. Medlemmet må i de 10 beste år i perioden fra og med 1967 til og med året før uttaksåret ha hatt en gjennomsnittlig pensjongivende inntekt på minst 2 ganger Grunnbeløpet.

Dersom poengtall ikke er fastsatt for året før uttaksåret, fastsettes et foreløpig poengtall på grunnlag av foreliggende opplysninger om pensjonsgivende inntekt i det aktuelle året.

Med pensjonsgivende inntekt menes inntekt som nevnt i Folketrygdloven § 3-15, det vil i hovedsak si personinntekt unntatt pensjon.

Når den pensjonsgivende inntekt etter bestemmelsene skal vurderes i forhold til Grunnbeløpet, skal vurderingen skje i forhold til Grunnbeløpet i det år inntekten falt.

§ 11-7 Pensjonens sammensetting

Fra 62 til 67 år består AFP av grunnpensjon, tilleggspensjon/sært tillegg og et AFP-tillegg som utgjør kr 20 400 pr. år, samt eventuelt et tillegg for forsørget ektefelle. Full pensjon, før AFP-tillegget, tilsvarer ugradert uførepensjon beregnet etter reglene i Folketrygdloven kapittel 3, men uten poengtilllegg etter § 7-3 nr. 3 i tidligere lov 17. juni 1966 nr. 12 om folketrygd. Det skal heller ikke tas hensyn til en avdød ektefelles poengopptjening eller trygdetid. Forsørgingstillegg ytes etter reglene for alderspensjon i Folketrygdloven § 3-24, men slik at det bare ytes tillegg for forsørging av ektefelle som er 60 år eller eldre.

Pensjonen kan ikke overstige 70 prosent av tidligere pensjonsgivende inntekt i folketrygden på årsbasis ved fratredelsen, jf. forskrift av 30.11.2011 nr. 1093 om kombinasjon av avtalefestet pensjon for medlemmer av Statens pensjonskasse og arbeidsinntekt (pensjonsgivende inntekt) § 3.

Fra den første i måneden etter fylte 65 år beregnes AFP etter reglene i Legeordningen dersom vilkårene for dette i § 11-4 annet ledd er til stede og dersom det gir en høyere utbetaling enn etter § 11-7 første ledd.

§ 11-8 Regulering av pensjonen

Pensjonen reguleres årlig med virkning fra 1. mai. Pensjonen, unntatt forsørgingstillegg og AFP-tillegg, reguleres i samsvar med lønnsveksten og fratrekkes deretter 0,75 prosent. Reguleringsfaktoren etter Folketrygdloven § 19-14 andre ledd legges til grunn. Ved første reguleringstidspunkt etter pensjonsuttak i månedene juni til april settes fratrukket forholdsmessig ned ut fra når i denne perioden pensjonen ble tatt ut. Ved regulering av forsørgingstillegg legges reguleringsfaktoren etter Folketrygdloven § 19-14 tredje ledd til grunn.

§ 11-9 AFP og arbeidsinntekt

Dersom pensjonisten har pensjonsgivende inntekt etter uttaket av AFP, skal pensjonen inkludert eventuelle vedtektsfestede tillegg reduseres med samme prosentandel som den nye pensjonsgivende inntekten utgjør av den tidligere pensjonsgivende inntekt. Det gjelder likevel et toleransebeløp på 15.000 kroner. Dersom pensjonisten har fått utbetalt for mye eller for lite pensjon, skal det foretas et etteroppgjør. Forskrift av 30.11.2010 nr. 1493 om kombinasjon av avtalefestet pensjon for medlemmer av Statens pensjonskasse og arbeidsinntekt (pensjonsgivende inntekt) gjelder tilsvarende.

Denne bestemmelsen gjelder likevel ikke for dem som får sin pensjon beregnet etter Legeordningens ordinære regler, jf § 11-7 tredje ledd.

§ 11-10 Virkningstidspunkt m.v.

AFP kan tidligst ytes fra og med kalendermåneden etter at pensjonsalder iht. § 11-4 er nådd og vedkommende har satt fram krav om ytelser. Pensjon kan dog først iverksettes fra lønnsopphør. Det kan gis etterbetaling for inntil 3 kalendermåneder før den måned kravet ble satt fram, forutsatt at vilkårene ellers var oppfylt.

Dersom vedkommende mottar arbeidsavklaringspenger, foreløpig uførepensjon, uførepensjon eller etterlattepensjon fra folketrygden, inntreer retten til AFP tidligst fra og med kalendermåneden etter den kalendermåned ytelse som nevnt falt bort. Retten til AFP faller bort fra og med den kalendermåned vedkommende mottar slike ytelse fra folketrygden. Denne begrensning gjelder likevel ikke for AFP beregnet etter reglene i Legeordningen, jf § 11-7 tredje ledd.

Det kan heller ikke tas ut AFP samtidig med alderspensjon fra folketrygden. Er det tatt ut alderspensjon fra folketrygden, må den stanses før det gis AFP. Det kan heller ikke ytes avtalefestet pensjon etter denne ordningen til en person som mottar eller har mottatt AFP etter AFP-tilskottsloven.

Retten til AFP faller bort fra og med kalendermåneden etter at vedkommende fyller 67 år.

Med Forsikringstakers samtykke kan medlemmer ta ut delpensjon.

§ 12 Fratreden før aldersgrensen. Oppsatt pensjon. Fortsettelse av premiebetaling

§ 12–1 Vilkår for oppsatt pensjon

Medlem som slutter i Forsikringstakerens tjeneste uten å få rett til straks begynnende pensjon eller avtalefestet pensjon fra Forsikringstakeren, og som derved blir utmeldt av Legeordningen, har rett til oppsatt pensjon hvis opparbeidet medlemstid er på minst 3 år.

§ 12–2 Omfang

Den oppsatte pensjon omfatter uføre-, alders-, ektefelle- og barnepensjon.

§ 12–3 Utbetaling av oppsatt pensjon

Oppsatt alderspensjon utbetales fra det tidspunkt Medlemmet etter fylte 67 år får utbetalt alderspensjon fra folketrygden eller senest når aldersgrensen for stillingen er nådd. Dersom alderspensjon fra folketrygden er redusert etter Folketrygdloven § 19-10 skal alderspensjon frem til 70 år (aldersgrensen) reduseres etter samme forhold.

Retten til uførepensjon inntreer når det tidligere Medlem får rett til foreløpig uførepensjon eller uførepensjon fra folketrygden. Uføregraden følger folketrygdens uføregrad.

Retten til ektefellepensjon og barnepensjon inntreer når vilkårene i hhv §§ 9 og 10 er oppfylt.

Pensjonen løper fra måneden etter at retten har oppstått, alderspensjon likevel senest fra alderspensjon fra folketrygden utbetales.

Pensjonen utbetales i tilfelle ut måneden etter døds måneden. Dersom det tidligere Medlem etterlater seg ektefelle, registrert partner eller pensjonsberettiget barn, løper pensjonen ytterligere 1 måned.

§ 12–4 Beregning av pensjon

Den oppsatte pensjonen beregnes av Pensjonsgrunnlaget på fratredelsestidspunktet og skal levealdersjusteres etter § 7-4. Pensjonsgrunnlaget reguleres med lønnsveksten frem til tidspunktet det ytes pensjon etter bestemmelsene i § 12. Når en arbeidstaker har gått fra et høyere til et lavere Pensjonsgrunnlag, jf. § 4–4 første ledd, skal det tidligere grunnlag som har betydning for pensjonsberegningen reguleres tilsvarende. Reguleringsfaktoren for lønnsveksten etter Folketrygdloven § 19–14 første ledd, jf. åttende ledd legges til grunn. Oppsatt alderspensjon under utbetaling reguleres etter § 1–5. Senere regulering skjer som for øvrige løpende pensjoner.

Ville Medlemmet oppnådd mindre enn 30 års medlemstid ved aldersgrensen, avkortes pensjonen etter reglene i § 7–3, bokstav b).

Ville Medlemmet oppnådd mer enn 30 års medlemstid, avkortes pensjonen etter forholdet mellom medlemstiden og den medlemstid Medlemmet ville oppnådd ved aldersgrensen, likevel ikke mer enn 40 år.

Arbeidstakere som ved Legeordningens opprettelse ble overført fra medlemskap i:

- AFPK, og som hadde kommunal pensjonsordning før 1. januar 1967, skal uansett ha pensjon beregnet som 30-deler, dersom Pensjonskassen er siste pensjonsordning arbeidstaker er medlem av.
- VVPK, og som hadde kommunal pensjonsordning før 1. juli 1957, skal uansett ha pensjon beregnet som 30-deler, dersom Pensjonskassen er siste pensjonsordning arbeidstaker er medlem av.

Medlem som går inn under bestemmelsene i § 1–2, og var Medlem av en av de da nevnte pensjonsordninger før 1. januar 1972, skal likevel ha pensjon beregnet som 30-deler.

Ved overgang fra uførepensjon til alderspensjon skal alderspensjonen ved aldersgrensen levealdersjusteres med forholdstallet som gjelder ved 67 år. Oppsatt uføre-, etterlatte, og barnepensjon levealdersjusteres ikke.

§ 12–5 Bortfall av rett til oppsatt pensjon

Tar det tidligere Medlem på ny stilling som medfører medlemskap i Legeordningen eller annen pensjonsordning som går inn under overføringsavtalen med Statens Pensjonskasse, faller retten til oppsatt pensjon bort. Medlemstiden medregnes som pensjonsgivende i den nye stilling.

Er den oppsatte alderspensjonen blitt igangsatt før inntreden i den nye pensjonsberettigede stilling, faller denne pensjonen bort, eller reduseres etter de regler som fremgår av § 7–8.

§ 12–6 Melding om rettigheter

Når Pensjonskassen får melding om at et Medlem slutter i tjenesten, skal Pensjonskassen sende det melding om pensjonsrettighetene, herunder retten til å fortsette premiebetalingen. Ved uførhet eller død som inntreffer innen 14 dager etter at slik melding er sendt, er Medlemmet, eventuelt de etterlatte, sikret pensjon som om utmeldingen ikke var skjedd. Selv om ikke melding sendes, opphører likevel Pensjonskassens ansvar 2 måneder etter at Medlemmet sluttet i tjenesten. Retten til å fortsette premiebetalingen opphører 6 måneder etter at Pensjonskassens ansvar falt bort.

Medlemmet, eventuelt de etterlatte, er sikret pensjon etter den til enhver tid registrerte stillingsprosent og Pensjonsgrunnlag, selv om utmelding eller andre endringer skal skje med tilbakevirkende kraft, jf. § 2–7.

§ 12–7 Fortsettelse av medlemskap

Pensjonskassen kan inngå avtale med et annet livsforsikringselskap om at fratrudd Medlem kan fortsette premiebetalingen der. Betales premie til et livsforsikringselskap gjelder premiebetalingsreglene i dette.

§ 12–8 Permisjon uten lønn

Når utmeldingen skyldes permisjon uten lønn gjelder bestemmelsene i § 2–9.

§ 13 Premier og premiebetaling

§ 13–1 Premie

Premien består av Forsikringstakers andel og medlemsinnskudd. Premien fastsettes av Pensjonskassens styre i prosent av Pensjonsgrunnlaget. Medlemsinnskuddet er 2 % av Pensjonsgrunnlaget. Forsikringstakers andel fastsettes slik at premien er tilstrekkelig til å dekke Legeordningens utgifter (etter forsikringsteknisk gjennomsnittsberegning). Legeordningen er en egen regnskapsførende enhet.

Premien betales for den tid Medlemmet mottar lønn for stillingen, eller mottar sykepenger, omsorgspenger, opplæringspenger, pleiepenger, fødselspenger, svangerskapspenger eller adopsjonspenger i henhold til lov om folketrygd.

Pensjonsgrunnlaget beholdes uforandret når lønn og pensjongivende tillegg erstattes av ytelser fra folketrygden. Medlemsinnskuddet skal da utgjøre 2 % av det faktisk utbetalte, mens premien til Pensjonskassen fortsatt skal beregnes i prosent av Pensjonsgrunnlaget.

Ved etterinnmelding kan det innkreves en særskilt beregnet forsikringsteknisk engangspremie for den periode etterinnmeldingen gjelder. Det samme gjelder ved andre endringer i medlemskapet tilbake i tid. Krav på forsikringsteknisk beregnet premie forfaller på det tidspunkt etterinnmelding foretas.

§ 13–2 Premie ved redusert lønn/permisjon

I den tid Medlemmet på grunn av permisjon, redusert arbeidstid eller andre forhold i tjenesten – herunder delvis arbeidsuførhet – mottar bare en del av lønnen, betales premie (Forsikringstakers andel og medlemsinnskudd) bare av denne del. Under pliktig militærtjeneste eller siviltjeneste med delvis lønn betales arbeidsgiverens andel ut fra full lønn.

Ved permisjon uten lønn i kortere tid enn en måned betales full premie. Ved lengre permisjon uten lønn stoppes premiebetalingen.

Ved permisjon med lønn skal Medlemmet likevel meldes ut hvis Medlemmet er innmeldt i full stilling via en annen arbeidsgiver. Ved deltidsstilling hos annen arbeidsgiver skal samlet stilling begrenses til 100 %.

§ 13–3 Ansvar for medlemsinnskudd

Forsikringstakeren er ansvarlig for at medlemsinnskuddet blir trukket fra før lønnen blir betalt. Likeledes er Forsikringstakeren ansvarlig for at medlemsinnskuddet blir trukket fra folketrygdytelser som nevnt i § 13–1, annet ledd. Medlemmet anses å ha betalt medlemsinnskuddet når det har fått utbetalt lønn eller trygdeytelser som nevnt med fradrag av pliktig medlemsinnskudd.

Medlemsinnskudd som er trukket for et kvartal skal tilbakebetales dersom Medlemmet utmeldes med tilbakevirkende kraft.

§ 13–4 Ansvar for å betale premie

Forsikringstakeren betaler premien til Pensjonskassen. Premien forfaller til betaling med en forholdsmessig andel, første gang ved utløpet av det kvartal avtale om deltakelse i Legeordningen er inngått, og deretter etterskuddsvis hvert kvartal. Det kan avtales andre forfallstidspunkter.

Ved for sen betaling betales forsinkelsesrente etter lov om forsinkelsesrenter. Dersom ikke premien betales ved forfall, skal Pensjonskassen sende nytt premievarsel med 14 dagers frist. Betales ikke premien innen denne fristen, bortfaller Pensjonskassens ansvar, jf. Forsikringsavtaleloven § 14–2. Medlemmene skal i så fall varsles ved skriftlig melding eller på annen forsvarlig måte. For det enkelte

Medlem opphører forsikringen tidligst en måned etter at slikt varsel er gitt eller Medlemmet på annen måte er kjent med forholdet, jf. Forsikringsavtaleloven § 19–6, annet ledd.

§ 14 Utbetaling, tilbakekreving og krav om folketrygdytelser

§14–1 Betalingsmottaker

Utbetaling av pensjon skjer til den pensjonsberettigede. Barnepensjon til umyndige barn utbetales til barnets mor eller far eller til eventuell annen verge. Restpensjon utbetales til ektefellen, Etterlater pensjonisten seg ikke ektefelle, skjer utbetalingen til boet. Likestilt med ektefelle er registrert partner.

Utbetaling skal skje ved overføring til en bankkonto her i landet dersom mottakeren har eller oppretter en slik konto. Dersom mottakeren ikke har slik konto kan Pensjonskassen bestemme at merkostnadene ved annen betalingsmåte avregnes i utbetalingen.

§14–2 Start og opphør av utbetaling

Alderspensjon løper fra den dag Medlemmet ikke lenger mottar lønn. Uførepensjon løper fra det tidspunkt Medlemmet ikke lenger har rett til lønn eller sykepenger. Ektefellepensjon og barnepensjon løper fra og med den måned Medlemmet dør. Barnetillegg til alderspensjon og uførepensjon utbetales tidligst fra den dag barnet blir født.

Alderspensjon, uførepensjon, ektefellepensjon og barnepensjon løper ut måneden etter den måned den berettigede dør. Alderspensjon og uførepensjon løper ytterligere 1 måned dersom Medlemmet etterlater seg ektefelle, registrert partner eller pensjonsberettiget barn. Barnetillegg løper ut måneden etter barnets død. Barnepensjon og barnetillegg som skal opphøre pga. barnets alder, løper ut den måned hvor alderen nås.

Uførepensjonist skal ha alderspensjon fra og med måneden etter at han når aldersgrensen for den stilling han har fratrudd, og mister samtidig retten til uførepensjon.

For utbetaling av pensjon etter oppsatte rettigheter gjelder reglene i § 12–3.

§14–3 Opplysningsplikt

Ethvert Medlem og enhver som hever eller krever pensjon er forpliktet til å gi Pensjonskassen de opplysninger, legitimasjoner og attester som er tilgjengelig for vedkommende og som Pensjonskassen trenger for å kunne ta stilling til pensjonskravet og utbetale pensjonen. Vedkommende må gi riktige og fullstendige svar på Pensjonskassens spørsmål.

Dersom det ved fremsetting av pensjonskrav gis uriktige eller ufullstendige opplysninger som vedkommende vet eller må forstå kan medføre at det blir utbetalt pensjon som vedkommende ikke har krav på, kan pensjonen reduseres eller falle bort etter bestemmelsene i Forsikringsavtalelovens § 18–1.

§14–4 Tilbakekreving

Dersom pensjonisten har mottatt pensjon i strid med redelighet og god tro, kan beløpet kreves tilbakebetalt. Feil utbetalt pensjon kan også ellers kreves tilbakebetalt dersom pensjonisten, eller noen som har handlet på vegne av ham, uaktsomt har gitt feilaktige eller mangelfulle opplysninger. Det samme gjelder dersom utbetalingen skyldes en feil fra Pensjonskassens side og pensjonisten burde ha forstått dette.

I andre tilfeller enn nevnt i foregående ledd kan for mye utbetalt pensjon kreves tilbake, dersom særlige grunner gjør det rimelig. Ved vurderingen av om det foreligger særlige grunner, skal det blant

annet legges vekt på hvor lang tid det er gått siden den feilaktige utbetalingen fant sted, og om vedkommende har innrettet seg i tillit til utbetalingen. Krav om tilbakebetaling etter dette ledd er begrenset til det beløp som er i behold når vedkommende blir kjent med at utbetalingen var feilaktig.

Det feilutbetalte kan trekkes i fremtidige ytelser fra Legeordningen, likevel ikke med større beløp enn hva som kan ansees rimelig sett i forhold til pensjonistens økonomi og forholdene forøvrig.

§14–5 Renter

Den pensjonsberettigede kan kreve renter fra to måneder etter at melding om forsikringstilfellet ble sendt Pensjonskassen, men tidligst fra de enkelte terminbeløp forfaller til betaling. Dette gjelder bare dersom ikke annet følger av Forsikringsavtaleloven § 18–4. Ved tilbakekreving av pensjon kan Pensjonskassen kreve renter fra 1 måned etter at krav om tilbakebetaling ble fremsatt, jf. forsinkelsesrenteloven § 2.

§14–6 Foreldelse

Krav på forfalte pensjonsterminer foreldes normalt 3 år fra forfall. Pensjonskravet som sådan foreldes normalt 10 år fra siste termin ble utbetalt eventuelt fra første gang det kunne vært krevet utbetaling, jf. Forsikringsavtalelovens § 18–6.

§14–7 Krav overfor folketrygden

Pensjonskassen kan pålegge den pensjonsberettigede å søke om de ytelser vedkommende er berettiget til fra folketrygden. Dersom slik søknad ikke umiddelbart fremsettes, kan Pensjonskassen foreta samordning som om slike ytelser var tilstått, eventuelt kan Pensjonskassen bestemme at pensjonen i sin helhet skal falle bort. Bestemmelsen gis ikke anvendelse for alderspensjonister som er fylt 67 år senest 1. juli 1996.

§ 15 Anke

§ 15–1 Anke til trygderetten

Vedtak om ytelser fra Legeordningen kan ankes inn for Trygderetten, jf. lov av 16. desember 1966, nr. 9.

§ 16 Endring av vedtektene

§ 16–1 Godkjennelse

Endring av disse vedtekter skal godkjennes av Spekter og Den norske legeförening før de legges frem for pensjonskassens styre for vedtak.